

Weduwen- en Wezenfonds Amsterdam

Vereeniging tot Oprichting en Instandhouding van het
Protestantsch Weduwen- en Wezenfonds gevestigd te
Amsterdam
(tot 1 juli 2022)

vanaf 1 juli 2022:
Stichting tot Instandhouding van het
Protestantsch Weduwen- en Wezenfonds gevestigd te
Amsterdam

Jaarverslag 2022

Inhoudsopgave:

1. Inleiding
2. Doelstelling en doelgroep van het Weduwen- en Wezenfonds Amsterdam
3. Organisatie van het Fonds
4. Werkwijze
5. Aanvragen, afwijzingen en toekenningen in 2022
6. Financiën

Bijlage 1: Richtprijzen 2022

Bijlage 2: Overzicht van instellingen die in 2022 een aanvraag indienden

Bijlage 3: Toegekende bedragen per categorie

Amsterdam, juni 2023

Jaarverslag 2022 van het Weduwen- en Wezenfonds Amsterdam

1. Inleiding

In dit jaarverslag legt het Weduwen- en Wezenfonds verantwoording af over haar werkzaamheden in 2022. Een jaar waarin voor de derde keer op rij een lockdown de samenleving ernstig hinderde. Tevens het jaar waarin het fonds overstapte naar een nieuwe bestuursvorm. Op 1 juli 2022 was de *Stichting tot Instandhouding van het Protestantsch Weduwen- en Wezenfonds* een feit; de *Vereeniging tot Oprichting en Instandhouding van het Protestantsch Weduwen- en Wezenfonds* had haar vermogen overgedragen aan de nieuwe Stichting en hield op te bestaan.

2. Doelstelling en doelgroep van het Weduwen- en Wezenfonds Amsterdam

Het Weduwen- en Wezenfonds beheert een bescheiden vermogen waarvan de rentebaten worden benut om alleenstaande Amsterdamse ouders van minderjarige kinderen die op of onder de armoede grens leven, te ondersteunen met een kleine incidentele financiële bijdrage.

De *Vereeniging tot oprichting en instandhouding van het Protestantsch Weduwen- en Wezenfonds* dateerde uit 1874. Zoals de naam al doet vermoeden was zij opgericht door vermogende leden van verschillende kerkgenootschappen, die zich het lot aantrokken van armlastige weduwen en hun kinderen die zij kenden als leden van hun geloofsgemeenschappen. De Vereeniging bood hen destijds huisvesting, kinderopvang en eenvoudig werk. In de jaren '30 van de 20^e eeuw werd het vastgoed verkocht; het vermogen werd benut om weduwen en wezen te ondersteunen.

Anno 2022 neemt het Weduwen- en Wezenfonds aanvragen voor financiële ondersteuning in behandeling ongeacht de religieuze of etnische achtergrond van de client; ook betreft het maar zelden een weduwe, weduwnaar of wees. Het fonds omschrijft de doelgroep als:

In Amsterdam woonachtige

- *financieel kwetsbare alleenstaande ouders (vader of moeder) met minderjarige kinderen (dan wel kinderen tot 23 jaar die nog bezig zijn een startkwalificatie te verwerven),*
- *alleenstaande financieel kwetsbare minderjarigen,*
- *financieel kwetsbare alleenstaande ouderen (vanaf 55 jarige leeftijd).*

Het **motto** van het fonds luidt: *'Het fonds van de kleine beetjes, dat een grote betekenis heeft'*.

Het Weduwen- en Wezenfonds kan slechts bescheiden financiële ondersteuning bieden, maar kan daarmee toch net het verschil maken: mensen krijgen even meer 'lucht' of kunnen weer meedoen aan de samenleving.

Aanvragen voor ondersteuning worden ingediend door hulpverleners, werkzaam bij erkende welzijns- of hulpverleningsorganisaties; ook kerken (diaconieën of caritasverenigingen) kunnen een aanvraag indienen. Het bestuur neemt de aanvraag in behandeling als de betreffende cliënt aan de criteria voldoet.

Het Weduwen- en Wezenfonds is een klein fonds en hanteert in de regel een maximum van € 750,- per aanvraag; het fonds is er niet voor schuldaflossing. Zie verder paragraaf 4.

3. Organisatie van het Weduwen- en Wezenfonds Amsterdam

Per 1 juli 2022 hield Weduwen- en Wezenfonds als vereniging op te bestaan; per die datum zet zij haar werk voort als Stichting. De stichtingsvorm is een bestuursvorm die beter past in de huidige tijd en waarmee het fonds aan de Wet Bestuur en Toezicht Rechtspersonen kan voldoen die per 1 juli 2021 in werking is getreden. De overgang naar deze andere bestuursvorm verandert niets aan de doelstelling en de werkwijze van het fonds. Organisaties ontvangen het toegekende steunbedrag

voor hun cliënten sinds 1 juli via de bankrekening van de Stichting.

In dit jaarverslag wordt de handelwijze van het Weduwen- en Wezenfonds verantwoord, zoals dat gestalte kreeg onder twee opeenvolgende bestuursvormen:

- Tot 1 juli 2022: Bestuur van de Vereniging tot Oprichting en Instandhouding van het Protestantsch Weduwen- en Wezenfonds
Conform de statuten werd de vereniging bestuurd door een bestuur, bestaande uit tenminste drie directeuren, onder toezicht van een raad van commissarissen.

Commissarissen per 01 januari 2022, tot 1-7-2022

Mw. Mr. B.E.E. van Sytzama, voorzitter

Mw. B. Geesink

Dhr. Ds. J. Röselaers

Directeuren/bestuursleden per 01 januari 2021, tot 1-7-2022

Dhr. G.A.J. Diepenhorst, 1^e penningmeester

Mw. A. Boterman 2^e penningmeester

Mw. A. Verbeek, secretaris

Mevrouw M. Doolaard werkte als aspirant-directeur mee.

- Vanaf 1 juli 2022: Bestuur van de Stichting tot Instandhouding van het Protestantsch Weduwen- en Wezenfonds
Conform de statuten kent de stichting een uitvoerend deel van het bestuur en een toezichthoudend deel van het bestuur. De samenstelling van het bestuur is als volgt:

Toezichthoudend deel:

Mw. B. Geesink, bestuursvoorzitter

Dhr. Ds. J. Röselaers, vice voorzitter

Uitvoerend deel:

Mw. Ada Boterman, 2^e penningmeester

Dhr. G.A.J. Diepenhorst, 1^e penningmeester

Mw. A. Verbeek, bestuurssecretaris

Mw. M. Doolaard, lid

Op 28 maart 2023 vond de laatste jaarvergadering van de Vereniging plaats, conform statuten met bestuur en raad van commissarissen. In die vergadering werd het formele besluit genomen de Vereniging op te heffen en het vermogen over te dragen aan de Stichting tot Instandhouding van het Weduwen- en Wezenfonds. Tevens werden jaarrekening en jaarverslag over het jaar 2021 vastgesteld.

Per 1 juli trad de Stichting in functie.

Sinds september 2019 ondersteunt de heer Y. Baumfalk het fonds als websitebeheerder.

Alle genoemde betrokkenen leveren hun bijdrage geheel belangeloos.

In het verslagjaar vergaderde het bestuur 10 keer om besluiten te nemen inzake de aanvragen voor financiële ondersteuning.

4. Werkwijze

Hulpverleners dienen voor een cliënt een aanvraag voor financiële ondersteuning in door een aanvraagformulier te mailen aan het fonds. Het aanvraagformulier kan worden gedownload van de

website als invulbaar pdf-formulier. Op de website staat de aanwijzing dat de hulpverleners het formulier ingevuld kunnen opslaan en kunnen mailen aan aanvragen@weduwenenwezenfonds.nl

Het bestuur beoordeelt de aanvraag op

- voldoen aan doelstelling en criteria van het fonds,
- compleetheid van informatie, redelijkheid van het aangevraagd bedrag,
- kwaliteit van de professionele onderbouwing/motivatie van de aanvraag en veronderstelde effectiviteit van de toekenning.

De aanvragers/contactpersonen worden telefonisch en per email geïnformeerd over het besluit van het bestuur. Met de begunstigden heeft het bestuur geen contact.

5. Aanvragen, afwijzingen en uitkeringen 2021

In 2021 ontving het Weduwen- en Wezenfonds in totaal 79 aanvragen; 33 in de periode vóór 1 juli en 46 in de tweede helft van het jaar. In 71 gevallen werd de aanvraag gehonoreerd, soms met een gewijzigd bedrag.

Ontwikkeling aantal aanvragen:

<i>jaar</i>	<i>Aantal aanvragen</i>	<i>Aantal afwijzingen</i>
2022	79	8
2021	109	7
2020	119	3
2019	134	24
2018	138	14
2017	137	26
2016	150	27
2015	123	16
2014	113	17

In 2022 dienden 11 organisaties een aanvraag in voor ondersteuning van hun cliënten (zie bijlage 2). Het jaar daarvoor ontvingen we van 18 organisatie in totaal 109 aanvragen voor ondersteuning van een cliënt.

In het verslagjaar wisten dus minder organisaties ons te vinden, waardoor het Weduwen- en Wezenfonds in absolute zin minder aanvragen ontving. We hebben geen aanwijzingen dat de overgang naar een nieuwe bestuursvorm hier debet aan is. Het aantal aanvragen laat al enige jaren een daling zien en het is voor het fonds moeilijk te duiden wat de oorzaken zijn.

In het voorjaar van 2023 zal het uitvoerend bestuur contact opnemen met organisaties die met zekere regelmaat aanvragen indienen en bespreken wat voor hen de betekenis van het Weduwen- en Wezenfonds is. Welke meerwaarde heeft het vergeleken bij andere fondsen, wat kan het fonds verbeteren in haar werkwijze, enz. Ook hopen we inzicht te krijgen in de ontwikkeling van hulpvragen die de organisaties tegen komen. 2022 was een jaar waarin eerst opnieuw een lockdown de samenleving plat legde en het contact met cliënten moeilijk maakte; vervolgens werd het leven door de oorlog in Oekraïne snel duurder. Welke effecten heeft dat gehad op (het appel op) de dienstverlening van de aanvragende organisaties?

Het Fonds ontving 19 aanvragen voor leefgeld – een afname t.o.v. 2021 en 2020, toen resp. 41 en 62 keer een aanvraag voor leefgeld werd ontvangen.

Evenals voorgaande corona-jaren had een aantal leefgeld-aanvragen betrekking op ondersteuning van oudere alleenstaanden; zij zijn ongetwijfeld in tijden van de lockdown nog meer dan anders aangewezen op hulp van buitenaf. Het merendeel van de leefgeld-aanvragen betrof echter ook dit

jaar ongedocumenteerde alleenstaande ouders. Arbeidsmigranten en asielzoekers kunnen in gewone tijden met ‘onzichtbaar’ werk (vaak sterk onderbetaald) met grote moeite in hun levensonderhoud voorzien. Vaak zijn dat schoonmaakwerkzaamheden in de horeca en bij mensen thuis. De pandemie en de lockdown hebben dat werk laten verdampen. Amsterdam kent naar schatting circa 15.000 illegale inwoners; het Weduwen- en Wezenfonds is één van de weinige organisaties die bereid is tot ondersteuning ook als de hulpverleners geen BSN of bankrekeningnummer van de client kunnen overleggen.

De aanvragen die het Fonds in 2022 ontving, kunnen worden gerubriceerd naar 14 categorieën; zie bijlage 3.

Het bestuur hanteert richtbedragen voor de diverse categorieën; zie bijlage 1. Om de richtbedragen te bepalen oriënteert het bestuur zich op prijzen van winkelketens, prijsvergelijkingen van de Consumentenbond en aanbiedingen op Marktplaats .

Het bedrag waarmee het bestuur de begunstigde kan ondersteunen wordt overgemaakt aan de aanvragende organisatie; bedragen gaan nooit rechtstreeks naar de begunstigde.

In 2022 heeft het bestuur weinig aanvragen afgewezen. Aanvragen worden afgewezen als de beoogde begunstigde niet tot de doelgroep behoort. Ook als het bestuur zich geen goede indruk kan vormen van de begeleiding door de aanvrager, kan dat een reden zijn om de aanvraag af te wijzen.

6. Financiën

In het verslagjaar bood het Weduwen- en Wezenfonds in totaal voor een bedrag van **€22.861,33** financiële ondersteuning aan in totaal 71 begunstigten.

Het Weduwen- en Wezenfonds Amsterdam belegt haar kleine vermogen op een solide manier. De opbrengst uit de beleggingen wordt jaarlijks toegevoegd aan het eigen vermogen. Conform vastgesteld beleid komt maandelijks maximaal € 4.000,- beschikbaar uit het eigen vermogen om te besteden aan het doel van de vereniging: met een bescheiden, incidentele financiële bijdrage ondersteuning bieden aan alleenstaande Amsterdamse ouders van minderjarige kinderen die op of onder de armoede grens leven, alleenstaande minderjarigen en alleenstaande, kwetsbare ouderen.

Over het jaar 2022 boekte de effectenportefeuille die door B.A. van Doorn beheerd wordt een resultaat van -16,1% ná kosten. Dit was conform de benchmark (-16,5%, vergelijkingsmaatstaf) die wordt gebruikt voor de portefeuille. Ondanks dat in Q4 enige verbetering te zien was blijft per saldo 2022 een jaar met teleurstellende beleggingsrendementen in aandelenmarkten. Alleen de energiesector liet sterke stijgende koersen zien terwijl ook een aantal defensieve sectoren, zoals de gezondheidszorg, basisconsumentengoederen en nutsbedrijven, gemeten in euro's, in de plus eindigden. Slechtst renderende sectoren waren de communicatiesector (door onder meer Meta (Facebook, -64% in dollars) en Disney (-44%)) en de luxe consumentengoederensector (Tesla (-65%) en Amazon (-50%)). 2022 is als gevolg van de aanhoudend hoge inflatie en de acties die centrale banken hebben genomen om deze weer onder controle te krijgen een historisch slecht beleggingsjaar geweest. Ook de portefeuille is daardoor geraakt. 2023 lijkt, met een daling van de inflatie en een einde aan het verkrappende monetaire beleid in zicht, betere vooruitzichten te bieden. De impact van het verkrappende beleid van 2022 op economische[1] en winstgroei kan, net als waarderingen en geopolitieke risico's, echter nog een risicofactor voor financiële markten zijn. Ook in 2022 heeft het fonds zich beraden over de hoogte van het budget voor de maandelijkse uitkeringen. Omdat het Weduwen- en Wezenfonds er sterk van doordrongen is dat onze doelgroep juist in deze tijd onze ondersteuning hard(er) nodig heeft, is besloten vast te houden aan de maximale maandelijkse hoogte van uitkeringen zoals eerder afgestemd.

De jaarrekening wordt gepubliceerd op de website. Het fonds staat ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder de naam Stichting tot Instandhouding van het Protestantsch Weduwen- en Wezenfonds.

Om het besteedbaar bedrag op peil te houden ook in tijden van teruglopende rendementen op kapitaal verwelkomt het Weduwen- en Wezenfonds vanouds donateurs, c.q. financiële supporters/vrienden. Ook de Stichting tot Instandhouding van het Protestantsch Weduwen- en Wezenfonds heeft ANBI-status. In het verslagjaar werden (soms door bij het fonds onbekende personen) enkele kleine bedragen overgemaakt naar de bankrekening. Daarnaast ontving het fonds in het verslagjaar een ruime gift van het Steunfonds Sandberg Van Leuvenum. We zijn alle donateurs zeer erkentelijk.

Amsterdam, april 2023

Vastgesteld d.d. 20 juni 2023

Bijlage 1 intern: Weduwen- en Wezenfonds Richtprijzen 2021 (actuele richtprijzen)

Fiets	€ 150,=
Fiets bij Pantar (met stadspas)	€ 70,=
Slot voor fiets	€ 15,=
Fietszitje	€ 60,=
Laptop ¹	€ 300,=
Printer	€ 70,=
Bed en matras 1, resp 2 persoons	€ 150,= , € 350,=
Babyuitzet	€ 400,=
Kleding (schoenen, jas) volwassene	€ 300,=
Kleding (schoenen, jas) tot 12 jr	€ 200,=
Sportactiviteit voor 1 kind voor één jaar, ingaande datum aanvraag	€ 150,=
Ouderbijdrage voor schoolactiviteiten	€ 75,= per kind, bijv. kampweek
daarbij	€ 25,= per kind voor vakantie mogelijkheden
vakantieactiviteit voor gezin	€ 75,= per gezinslid

Kosten bril conform aanvraag; als bedrag hoger is dan €500,- vragen we een offerte/factuur
Dokters- en tandartsrekening worden naar redelijkheid vergoed, voor basis behandeling
(dus: bij aanvraag onderscheid maken naar basispakket en additionele behandeling, m.n. relevant bij tandartskosten)

<i>Levensonderhoud alleenstaande oudere</i>	€ 75,- p.m.	Max. 3 maanden
Levensonderhoud + 1 kind	€ 100,= p.m.	
Levensonderhoud + 2 kind	€ 150,= p.m.	Idem
Levensonderhoud + 3 kind	€ 175,= p.m.	Idem
Levensonderhoud + 4 kind	€ 200,= p.m.	idem

Aanvragen voor wigtoed worden slechts bij uitzondering gehonoreerd²

Aanvragen voor grote bedragen kunnen niet worden gehonoreerd:

- aanvragen voor *aflossing van grote schulden* worden in principe niet positief beoordeeld,
- slechts bij uitzondering draagt het Weduwen- en Wezenfonds bij aan oplossen van huurachterstand die is opgelopen bij begeleid wonen bij hulpverlenende organisaties,
- in geval van grote aanvragen t.b.v. totale woninginrichting kan het fonds een maximumbedrag van € 500,- bijdragen.

¹ Voor zover geen beroep kan worden gedaan op bijdrage van de school, gemeente of stichting leergeld

² Ons uitgangspunt is dat de aanvrager via het FBNA een beroep doet op de wigtoedregeling van de gemeente Amsterdam. Bij eventuele honorering van een aanvraag bij het Weduwen- en Wezenfonds (omdat het FBNA de aanvraag afwijst) hanteert het bestuur richtbedragen voor gasfornuis (€280,-), kookplaat (€130,-), tafelmodel koelkast met vrieslade (€190,-), koel/vriescombinatie (350), wasmachine (€350,-)

Kosten voor juridische ondersteuning van ongedocumenteerde asielzoekers:

Alleen goed onderbouwde aanvragen van gespecialiseerde en ervaren hulpverlenende organisaties zoals Wereldhuis, SVZV, Stap Verder³ worden in behandeling genomen. Het bestuur kan besluiten tot (gedeeltelijke) tegemoetkoming in de kosten die worden gemaakt bij het aanvragen van een verblijfsvergunning, omdat met een dergelijke vergunning een vluchteling recht heeft op uitkeringen/toeslagen. In voorkomende gevallen ook kosten voor aanvragen van een paspoort, of bijdragen aan de kosten van DNA-onderzoek (om ouderschap te bevestigen waarmee een aanvraag voor een verblijfsvergunning kansrijk wordt).

³ *Wereldhuis* van de Protestantse Diaconie Amsterdam; Stichting Vrouwen zonder Verblijfsvergunning (SVZV) van de Stichting Zijwaarts; opvangproject *Stap Verder* van het Protestants Diaconaal Centrum Bijlmermeer

Bijlage 2

Organisaties die in 2022 een aanvraag voor ondersteuning van een client indienden bij het Weduwen- en Wezenfonds

Diaconie van de Protestantse Gemeente te Amsterdam
HVO Querido
Leger des Heils ambuland en crisis
Leger des Heils GWCA
Mee Amstel en Zaan
Stichting Arkin
Stichting Level
Stichting Ouder- en Kindteams
Stichting Pastoraal-Diakonaal Centrum Bijlmermeer
Stichting Permens
Stichting Raad is Daad
Stichting Timon
Stichting Zijwaarts (SVZV)

Bijlage 3 2022 Totalen toegekende bedragen per categorie

categorie	totaal uitgaven	Aantal
Bed en matras	367,85	3
Woninginrichting	4.836,00	12
Baby-uitzet	100,00	1
pc en toebehoren	1550,00	5
Kleding	850,00	4
Leges kosten	457,00	2
Huur / borg	-	-
Kosten bril	712	2
onverzekerde medische kosten	-	-
Tandheelkundige kosten	2085,82	4
leefgeld	7.325,00	19
Witgoed	-	-
Vakantie	150	1
Vervoer OV / Fiets	3.660,00	15
schoolgeld	847,66	3
Totaal	€22.861,33	71⁴

Verdeling over verschillende categorieën in 2021 en 2020

categorie	2021		2020	
	Totale waarde van de toekenningen in €€	Aantal aanvragen	Totale waarde van de toekenningen in €€	Aantal aanvragen
Bed en matras	3.375,00	12	2.375,00	6
Overige woninginrichting	3.818,40	14	4.100,00	13
Baby-uitzet	2.300,00	5	500,00	1
PC en toebehoren	1.496,00	6	600,00	2
Kleding	450,00	3	2.100,00	7
Leges kosten	791,00	3	900,00	2
Huur / borg	1.400,00	4	2.000,00	3
Kosten Opticien	636,00	1	571,00	3
Onverzekerde medische kosten	750,00	1	1.169,00	4
Tandheelkundige kosten	722,48	4	1.879,26	5
Leefgeld	14.125,00	41	20.510,00	62
Witgoed	-	1	550,00	2
Vervoer OV / Fiets	1.535,00	8	2.496,00	8
Schoolgeld	1.398,00	2	350,00	1
anders	375	2		
Totaal	€ 33.171,88	107	€ 40.100,26	119

⁴ Soms betreft een aanvraag verschillende categorieën – meestal een combinatie van baby-uitzet met woninginrichting of leefgeld.

Vergelijking aantal aanvragen per categorie 2019 – 2020 – 2021 - 2022

<i>categorie</i>	<i>2022</i>	<i>2021</i>	<i>2020</i>	<i>2019</i>
Bed en matras	3	12	6	4
Overige woninginrichting	12	14	13	29
Baby-uitzet	1	5	1	5
PC en toebehoren	5	6	2	3
Kleding	4	3	7	3
Leges kosten	2	3	2	4
Huur / borg	-	4	3	-
Kosten Opticien	2	1	3	8
Onverzekerde medische kosten	-	1	4	2
Tandheelkundige kosten	4	4	5	4
Leefgeld	19	41	62	27
Witgoed	-	1	2	17
Vervoer OV / Fiets	15	8	8	2
Schoolgeld	3	2	1	-
Anders (vakantie/uitstapje)	1	2		6